

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyháztársadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 600 K EGY SZ. 150 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATO

Hirdetéseket felvevő a kiadóhivatal.

TARTALOM: Vezércikk: Harangadó Néhány kérő szó előfizetőinkhez. — II. cikk. Körkérdésünk. — Hatvanéves a budapesti Skót Misszió vezetője. — Hírek. = Családi kör.

Harangadó.

Igen! — mert ilyen is van. Csakhogy nem „a rettenetes terheket kirovó” szegedi ref. egyházban, hanem Magyarország leggazdagabb városának kegyuraságával büszkélkedő Szeged-Felsővárosi római katolikus egyházban. Az ő templomukból is elvitték ugyanis a harangokat és azóta az ő tornyuk is néma és nem biziatva hívogató. Végre tehát elhatározták ők is, hogy visszaszerzik az elvett örökséget; az örömet és bánatot egyformán Istenbe vetett hittel hirdető harangot. És az elhatározást tett követte; a tett pedig legtöbbször bizonykódó áldozatot követel. Kitmondották tehát, hogy legelső sorban áldozzon az, a kinek még ma is mindég bőven van fölöslege. Harminchat egyháztagot róttak meg 1—2 millióval! És a milliók folynak is be s mellettök a százezresek, tizezresek, ezresek

és százak, kinek-kinek amint az Isten megengedte hogy adjon! A példa buzdít! Ha a gazdagok adnak bőségesen, akad ezer és ezer szegény, aki ha szerényebben is, de követi őket!

— — —
És ezzel szemben hogyan állunk mi, egészen magunkra hagyott szegedi ref. egyház? Épen fordítva! Nálunk a szegények, a fölösleget nem ismerők járnak elől jó példával, hogy egy-egy gazdag — mert hiszen van Szegeden is református, aki vagyonos! — végre kövesse őket. Ám eddig a követőket tiz ujjonkon megszámálhatnók!

Hol késnek; hol maradnak?! „Ha valaki tudna jót cselekedni és nem cselekszik, bűne az annak” Jakab ap. 4; 17.

Néhány kérő szó Előfizetőinkhez!

Az 1924 évből már közel két hónap eltelt s mégis mennyien vannak akik az Egyházi Híradóval szemben kötelezettségüket még mindig nem rendezték. Kérjük őket, intézzék el, hátralékaikat! A fizetés nagysága nem lehet akadály, hiszen egy hónapi előfizetési díj 600 K, vagyis két skatulya gyufa ára! Hiszen ma már az E. H. egy hónapon át nem kerül annyiba mint a napilapok bármelyikének egyetlen száma! Elképzelhető tehát, hogy amikor viszont az E. H. előállítási költségeik naponta növekednek, milyen nagyok a lap nehézségei különben is! Hát még ha a köteles előfizetési díjak sem folynak be?

Közeledik az idő, midőn megrendelt — de sajnos, még ki nem fizetett! — harangunk felírásáról is gondoskodnunk kell!

Vajjon kiknek a neve fog róla ércből öntött szemekkel a késő utókorra is lenézni?!

Az egyháztanács határozata értelmében: aki egy mázsa buzát vagy annak megfelelő összeget adományoz a harangra, neve öntessék bele, méltó hála fejében!

Körkérdésünk.

III.

Nagytiszteletű Uram!

Hogy miért járok én templomba? Mert hogy járok és — ha köznapon nem is enged a kenyér utáni lótas-futás, de pasárnap nem mulasztanám el semmiért sem, mert —, ha csak egyszer is elmaradok ok nélkül, úgy az egész hetem el van rontva; egész héten úgy járok-belek, mintha hiányoznék nekem valami; mintha valami értékes dolgot elvesztettem volna. De miért?

Midőn az Isten házába belépek, mintha hallanám a csendes, biztató hívogatást: „jőjjetek ide mindnyájan, kik megfáradtatok és megvagytok terhelve s találtok nyugalmat, a ti lelketekben.“ Mert a szent küszöbön belől vigasztalás és béke van; lelkünket itt olyan érzés hatja át, mely édes-ségével és boldogságával minden más érzést felülmul.

A Gondviselés kegye sok örömet rakott le számunkra az életben. Körülöttünk virágok nyílnak; a dicső természet ezer változata, pompája s nagyszerűsége, a szép lelkek alkotásai gyönyörre ragadnak; a családi tűzhely melegsége, a kölcsönös szeretetnek édes jele, kötelességeink hű teljesítése: mind így boldogítanak bennünket. Mégis az örökkévaló szépséghez, a jóság- és igazsághoz a szeretet végtelen forrásához, Istenhez lehetni közel, beszélni vele az ő szent templomában ez a legmagasztosabb érzés, ez a legfőbb boldogság a földön. E szent helyen, mely Istennek háza, mely benső megrendülést érzünk itt, hol népes és buzgó gyülekezetebe seregelve össze: a hely méltósága a közös ájtatoskodás által lánggra gyul az érzés és Istenhez ragadtatik a szív. Nem a külvilág néma képei, de az igének világos, élő szavai tanítanak itt; az evangélium kristály tiszta forrása gyönyörködtet, oltja szomjunkt s legélteti lelkünket az örök életre; mély és igaz érzelemben mutatjuk be az Urnak lelkünk hálááldozatát, a midőn a zsolnárral együtt énekeljük:

Ha templomban megjelenek,
Ahol összesereglenek
Felséges neved imádói:
Velük együtt fohászokva
Ugy tetszik, mintha vigadva
Ott volnék, hol a menny lakói
A te királyi székednek
Előtte letelepednek.

A gyülekezettel együtt felbuzduló imádság és az együtt zengett ének mennybe ragadja a lelküket. Mig a világ elávolítja, addig az Isten háza egytűvé vezeti az embereket. Az Isten házában egy gondolattal egy közös célból jövünk össze a szent hajlék békében egyesít fedele alatt gazdagot és szegényt, hatalmas és koldust, boldogot és szenvedőt. Itt mindnyájan atyafiak, testvérek Istennek gyermekei vagyunk.

Mily dicsőséges szent hely ez! Látogatása

mily édes szükségére a hálás szívnek! A közáhitatosság emel, ragad. Nem csupán magunkért esedezünk, hanem könyörgésünkbe foglaljuk a közel és távol levőket, sőt ellenségeinket is. A templomban éreztük, mily boldogság a keresztyén anyaszentegyházunknak hű gyermeke lenni. Leborulni az Urnak szent templomában az s örökkévalóság színe előtt lélekben és igazságban imádni az Urat. Ezért járok én a templomba,

Kiváló tisztelettel

Szeged, 1924, január hó 26-án.

SZABÓ GÉZA
postaelenőr.

Hatvanéves a budapesti Skót Misszió vezetője.

Egyik napilap nyomán közöljük: Itt van kopott, vergődő világvárosunk közepébe beiktatva egy darab egészséges skót világ, amely egyszerre jó magyar és jó skót, egyszerűen azért, mert emberi a szónak legnemesebb értelmében. A zsidókérdés megoldásán fáradozik Közép és Kelet-Európának ebben a fontos gócpontjában immár három emberöltő óta és pedig nem bombával, gummibottal és gyilokkal, hanem kulturával, szeretettel és hittel. Már 1841. óta, tehát több mint 80 éve folytatja nemes munkáját a *budapesti Skót Misszió*. A Vörösmarty uccában épített új palotájában elemi, polgári és továbbképző iskolát s internátust tart fenn, amelyekben tizennégy tanerővel ötszáz gyermekét tanít, nevel és gondoz. Egy *modern Bernáthegyi kolostor és menedékház* ez a mai Budapest kulturális és gazdasági válságának szakadécai és rettentő hózivatarai között, ahol művelt, nemes élet, jobb magyar és emberi jövőndő számára mentik, élesítgetik és edzik a kicsiny magyarok sürd légióit. Ezenkívül szakadatlanul végzi a Misszió a felnőttek értelmi, erkölcsi és hitbeli művelésének s gondozásának sokágu munkáját egy skót és két angolul is beszélő magyar lelkipásztorá révén.

A hatvanéves új vezető.

Ennek a Skót Misszió vezetője három év óta *Beveridge Vilmos*. Olyan kiváló, közszerelemben álló elődök nyomába lépett, mint dr *Moody*, aki egy életet élt le közöttünk és dr *Webster*, aki közel két évtizedes tevékenység után távozott körünkől, magával vive a református magyarság háláját és a debreceni egyetem tiszteletbeli hittudományi doktori címét.

És *Beveridge* e három év alatt a magyarság szívéhez igen közel férközött, noha külsőleg hideg az egyénisége és nem hat az emberképrázatás olcsó diplomáciai eszközeivel. Othoniasan mozog magyar testvérei, úgy a reformátusok, mint a zsidók között. Ma a Vörösmarty uccai nagyteremben tart vetület képes előadást a festő *Watts*-ról vagy *Dantéról*, holnap a budapesti reformá-

ius lelkészek társaságában olvas fel a spiritizmusról, a Christian Science-ról, vagy a teozófiáról, holnapután Somogyban, Debrecenben, Karcagon, vagy Órszentmiklóson beszél lelkiegyensúlyt és jövődőt kereső magyarok ezreinek. És mindezt olyan rugalmas fiatalossággal, amely korát fényesen meghazudtolja.

Hatvanéves Beveridge Vilmos. Mostanában üdvözölte őt a fővárosi és a dunamelléki magyar református egyház és társadalom nevében Ravasz László, debreceni utja alkalmával pedig Baltazár Dezső püspök. A különböző kérdésekre így válaszolt:

— Nem alkonyodó életemnek nagyon sötét napjai hoztak ide, sem nem annak tulságos verőfényes napjai, hanem egy nagy történelmi feladat hívása. A zsidókérdés világkérdés. A zsidók 15 millióra tehető lélekszámukat messze meghaladó befolyást gyakorolnak a világ gazdasági, politikai és kulturális életére. Az anyagelvű világnézet közülök toborozza seregének igen jelentékeny részét. Éppen ezért a világ lelki mentésének, a krisztusi misszióknak egyik legfontosabb munkáját a zsidók között kell végeznie. Ebből a szempontból Európának egyik legjelentősebb gócpontja kétségtelenül Budapest és pedig nemcsak a keresztyénség egyetemes terjesztésére, hanem különösen zsidómissziója nézőpontjából. Hosszu éveken keresztül foglalkoztam egyszázunknak, az Egyesült Skót Szabad Egyháznak (United Free Church) zsidómissziójával, annak szakbizottságában és a sajtóban — és amikor a budapesti állomás megnyílt, örömmel ragadtam meg az alkalmat, hogy ide jöhessek, mint ennek a vezetője.

— Magyarország sorsát természetesen ismeretem úgy a napi, mint az egyházi sajtóból. A budapesti Skót Misszió és a református magyarság helyzetével és ügyes-bajos dolgaival nem egyszer foglalkoztunk hivatalos testületeinkben. Általános volt közöttünk a fájdalmas meggyőződés, hogy Magyarországot az új világrendezés borzasztóan szétszaggatta. Mindez természetesen csak fokozta a fontos misszió irányuló érdeklődésemet és elhatározásomat.

— Három éve vagyok itt a magyarok között s mondhatom, hogy a mi skót népünkben megvan a résztvevő és segítő szeretet magyar hittestvéreirel iránt, éppen úgy, mint az amerikaiakban. Sajnos, a mi skót népünk szegény és ezért nem tudunk olyan gazdasági segítséget nyújtani, mint amerikai barátaink; de ami tőlünk telik, mi is megtettük, különösen 1919—1920-ban a kifosztott Magyarországgal szemben, amikor több mint ötvenezer font sterling értékű segítséget küldöttünk magyar testvéreinknek, amelyet itteni misszióknak, a kapott utasításhoz képest, felekezeti különbség nélkül juttatott el a szűkölködőknek.

— Hogy gyógyul-e a viharos hányódások után a magyar lélek? Hát a parlamenti izgalmas

viaskodások ezt mutatják-e? Különben, — ugye mond — ő hiszi, hogy a magyarság visszanyeri történelmi egységét és épségét.

* * *

— Nem egy meggyőződésen vagyok a brit miniszterelnökkel. Az szocialista, én nem vagyok az. Azonban semmi veszedelmet nem látok Macdonald és társai kormányrakerülésében a brit társadalom világnézetére és lelkületére. Macdonald presbiteriánus, azaz református keresztyén ember Henderson a Wesley féle metodizmusnak laikus prédikátora. Az ő keresztyénszellemű szocializmusuktól nem kell félni, sőt sok jót lehet várni attól.

— Azonban — mint nálunk mondják — a „kutyafarka” még sok bajt okozhat, értem: munkáspárt szélsőséges, zavaroslelkű, bolsevista, anarchista hajlamu elemeit.

— Egyébként az egész Macdonald kormány tulajdonképpen a baloldali liberális-radikális kormány jellegű, tehát egyáltalában nem jelent szocialista vagy éppen osztálykormányzatot.

— Macdonald komoly, bölcs, elszánt ember. Ezért van az, hogy máris előnyösen megváltozott a francia sajtó hangja. Hogy aztán mit ér el az összezavart Európa rendbehozása terén, — ki tudná azt megmondani?!

— H I R E K —

Istentisztelek sorrendje: Szegeden: F. hó 24 en d. e. fel 9 órakor a ker. börtönben és 10 órakor a gyermekmenhelyen istentisztelet (Durkó G. hl.) 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Teleki S. sl.) 11 órakor ifjúsági istentisztelet (Dr. Varga J. hl.) d. u. 5 órakor hálaadás (Bakó L.) Március 2-án d. e. 10 órakor Kisteleken tart istentisztelet Teleki S. sl.

Szeged város társadalmát, de közvetve a szegedi református egyházközseget is fájdalmas csapás érte Lichtenegger Gyula mérnök, földbirtokos, köztörvényhatósági bizottsági tag stb. f. hó 19-én történt elhalálozásával. Benne a szegedi egyház egyik áldozatkész támogatóját vesztette el, aki nem régebben is hitvese vallása iránti tiszteletből a harang alapra félmilliót adományozott.

Debrecenben f. hó 18—23 ig presbiteri konferencia volt. Tárgyal: 1. Az őskeresztyén presbiteriség. 2. A magyar református presbiter, 3. A presbiter tiszte az egyház anyagi életében. 4. Papok és presbiteriek. 5. A presbiter és az iskolák. 6. A presbiteriek egyháztársadalmi teendői.

A Magyar Békeegyesület febr. 17-én Budapesten a Magyar Kereskedelmi Csarnok dísztermében ünnepélyt rendezett Dr. Gisesvein Sándor emlékére, melyen elnöki megnyitót Józán Miklós unitárius püspöki helynök, rendezőbizottsági elnök mondott, az emlékbeszédet pedig Dr. Baltazár Dezső püspök tartotta.

Dr. Széll Gyulát, a szegedi ref. egyház szeretett főgondnokát igen nagy szomorúság érte. Apósa **Balog János** Szentés város volt polgármestere, majd országgyűlési képviselője, Csongrád vm. volt árvaszéki elnöke, a Szentesi Takaréktár-pénztár igazgatója, a szentesi ref. egyház főgondnoka, stb. f. hó 18 án, hosszas betegség után, 80 éves korában elhunyt.

Aldás és békesség poraik felett! A vigasztaló kegyelem legyen a gyászolókkal!

Egyházunkat nagy kitüntetés érte. A napokban két belhivatalnokát avatta doctorrá a Ferenc József Tudomány Egyetem: Varga Jenő hitoktató lelkészt a jog- és Horváth József kántor-tanítót az államtudományok doctorává.

Helyreigazítás. Szeretevendégségünkhöz edényneműekkel hozzájárultak a multkor említettek kivül a „Hangya“ Balla L. közbenjárása mellett, Brukner E. né urasszony és Ottovay Károlyné. — Kiss Albert egy. tanár ur adománya nem 5000, hanem 15.000 korona.

Nekünk is szól! A Ceglédi Keresztyén Ujságban olvassuk: Varga György és neje Zana Mária kecskeméti emberek, egyszerű emberek. Reformátusok, még pedig e fogalom nagyszerűségének mélysegeiben. Régi igazság, hogy az emberek vallásos és általában minden igaz eszmében való hitének nagyságát a zsebének mikénti kinyílása mutatja meg. Az apostol mondja: a hit jótett nélkül semmit nem ér.

Varga Gyuri bácsi minden köznap reggel ott van a kecskeméti templomban. Am ezen körülmény, hogy valaki mindennap ott van a templomban, még nem bizonyítja azt, hogy hívő ember is.

Varga bácsi azonban a szorgalmas templombajáráson kivül egyebet is tesz. Egyik kecskeméti lapban olvassuk, hogy tizenegy katasztális holdat kitevő birtokát feleségével való közös megegyezéssel a mult héten a kecskeméti református egyházra hagyományozta azon kikötéssel, hogy haláluk után annak jövedelme kétharmadrészben a ref. egyház intézményeit, egyharmadrészben pedig a Protestáns Egyesület céljait szolgálja.

Nyilvánvaló ezek után, hogy Varga bácsi megértette azt, hogy mit jelent ez a szó: reformátusnak lenni. Azt jelenti, hogyha úgy látjuk, hogy ez a világ komisz világ körülöttünk; ha nagy a gonoszság és kevés az igazság; ha a butaság, mint egy óriási fekete sípka nehezedik az emberek fejére és a világosság parányi mécsesként pislákol; ha az emberek magukat szeretik és az apák által hagyott örökségből élnek vidám életet; ha a politikai és társadalmi élet erkölcsa a februári sárban hampereg, ha ezekkel szemben akarunk egy tisztább és őszintébb világot, akkor nemcsak hinnünk kell benne, hanem tenni is kell érte!

A ceglédi hadbavonult református harangok

merre zognak? Elrekvirált orgonasipjaink merre bugnak? Kiegyézték-e már a Református Nőegylet székházának tégláit?

És vannak-e Czepléden Varga Györgyök és Zana Máriaik?

— Mert mindeme kérdések tőlünk várják a feleletet . . .

Nem kell mást tenni, csak Czepléd helyett, mindenütt „Szegedet írni s már is „rólunk“ van szó!

Családi kör.

Az imádság és Isten jósága.

Negyedik hét. IV. Az imádság megnyitja lelkünket Isten vezetése számára, mert természeténél fogva növeli bennünk az elfogadó hajlandóságot. Napjainkban a cselekvő hajlamok az uralkodók, de vannak dolgok, amelyek sohasem jutnak be életünkbe addig, míg meg nem tanulunk elfogadni. Nagyon fontos dolog, hogy egy fiu megbízásokat teljesítsen atya parancsára és hűséges és erélyes legyen azok végrehajtásában, de valószínű, hogy a legmesszebbmenő következmények a fiunak életében valamely csendes órából fognak származni; melyben ott állt atya mellett s szemei előtt az életnek új fogalma bontakozott ki, mellyel sohasem ajándékozhatta volna meg atya a tevékenység óráiban. Hogy milyen nehéz Istennek megkapnia azt, hogy az emberek hallgassanak rá, arra reámutat a 81. Zsoltár is:

*Halgass én népem, hadd tegyek bizonyod-
[got ellened!*

*De nem hallgatott népem az én szómra,
És Izrael nem engedelmeskedett nekem.
Ott hagytam azért őt szívóknak kemény-
[ségében,*

*Hogy járjanak a maguk tanácsa szerint.
Oh, ha az én népem hallgatna reám!*

LXXX. Zs. 9. 12—14v.

Uram, nem tudom, mit kellene Tőled kérnem; Te tudod, mire van szükségem; Te jobban szeretsz engem, mint ahogy én szeretni tudom magamat. Oh, Átvám add meg gyermekednek azt, amit ő, nem tudja, hogy kérjen Tőled. Nem merek kérni sem keresztekét, sem vigasztalásokat, csak egyszerűen megjelenek előtted, megnyitom néked szívemet. Lásd meg szükségemet, melyeket magam sem ismerek. Lásd meg és cselekedjél irgalmasságod szerint. Sebezz, vagy gyógyíts, sujts le, vagy emelj fel. Imádom minden szándékozat, anélkül, hogy ismerném. Hallgatok előtted. Áldozatul ajánlom fel magamat. Atadom magamat Néked. Nincs más vágyam, mint a Te akaratodat teljesíteni. Taníts meg imádkozni. Imádkozzál Te magad bennem! Amen. — De le Moïse Fénelon, Ferenc (1651—1715).

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: Bakó László lelkész.

Nyomatott Szegedi Hirlapkiadó-ésNyomdávalálattal. Szegeden. Telefon 9—85 Felelős művezető Sajgó József.